

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Evy Kyselé v právní věci žalobce: **N. H. L.**, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem v Brně, Příkop 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 9. 2004, č. j. 30 Az 367/2003 – 30,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

V záhlaví označeným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové byla zamítnuta žaloba žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 9. 2003, č. j. OAM-4939/VL-19-ZA-03-2002, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen zákon o azylu), neuděluje a na cizince se podle § 91 téhož zákona nevztahuje překážka vycestování. V odůvodnění rozsudku ve vztahu k souzené věci krajský soud vyjádřil přesvědčení, že žalovaný postupoval v souladu s § 12 zákona o azylu a azyl stěžovateli neudělil, neboť stěžovatel v žádosti o azyl ani v pohovoru neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být pronásledován z důvodů vyjmenovaných v tomto ustanovení. Dále konstatoval, že na udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu není právní nárok, nelze požádat výlučně o jeho udělení a správní orgán rozhoduje na základě správního uvážení. Rozhodnutí žalovaného může soud přezkoumat jen po formální stránce a po věcné stránce v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené zákonem. Přitom shledal,

že žalovaný měl dostatek podkladů pro posouzení této možnosti, postupoval v zákonných mezích a jeho rozhodnutí je v souladu se zákonem. Protože z informací o zemi původu ani z údajů sdělených žalobcem nelze učinit závěr, že by náležel k osobám ohroženým skutečnostmi zakládajícími překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, je i tento výrok žalovaného v souladu se zákonem. Žalovaný správní orgán zjistil skutkový stav dostatečně, jeho rozhodnutí je v souladu se zákonem a nebyly ani shledány vady správního řízení. Krajský soud je toho názoru, že žádost o azyl byla podána účelově, z důvodu legalizace pobytu. Pokud jde o námitku, že bude žalobce mít po návratu do vlasti kvůli žádosti o azyl potíže, soud se ztotožnil se žalovaným, který uvedl, že je mu z úřední činnosti známo (a potvrzují to i zprávy Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky), že žadatelé o azyl, kteří ze vracejí do Vietnamu, žádné potíže se státními orgány nemají. Navíc si je žalovaný vědom své povinnosti chránit osobní údaje žadatelů o azyl a toho, že není oprávněn je sdělovat státním orgánům zemí, z nichž žadatelé přicházejí.

Ve včas podané kasační stížnosti žalobce (dále též „stěžovatel“) nesouhlasil se závěrem krajského soudu, že žalovaný správní orgán zjistil skutkový stav dostatečně pro posouzení možnosti udělení azylu a že jeho rozhodnutí je v souladu se zákonem, přičemž neshledal ani vady správního řízení. Dle jeho mínění porušil žalovaný při zjišťování skutkového stavu věci ustanovení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále též jen „správní řád“, „s. ř.“) tak, že to mohlo ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a pro tyto důvodně vytýkané vady měl soud rozhodnutí žalovaného zrušit. Pro nedostatek důvodů považoval rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné. Dále má stěžovatel za to, že již žalovaným byla porušena ustanovení § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu. Jak totiž vyplynulo ze žádosti o udělení azylu a z pohovoru s pracovníkem žalovaného k jejím důvodům, stěžovateli je ve vlasti odpíráno jedno ze základních lidských práv, a to právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací, jelikož nemá možnost získat trvalé zaměstnání. V případě návratu do země původu má důvodné obavy, že pro jeho dlouhodobý pobyt v České republice hrozí, že bude pronásledován a postihován. Žalovaný ani krajský soud nepřihlédl při svém rozhodování k informacím o situaci ve Vietnamu, konkrétně ke zprávě Ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu, ze které mimo jiné vyplývá, že výsledky vládního snažení o dodržování lidských práv zůstávají špatné a vláda pokračuje v jejich vážném porušování. Došlo ke svévolnému zatýkání občanů za pokojné vyjadřování politických a náboženských názorů. Podmínky ve věznicích jsou drsné, některé osoby zemřely v důsledku špatného zacházení ve vazbě. Soudnictví není nezávislé a vláda odpírá některým občanům právo na spravedlivý a rychlý proces. Tyto informace odůvodňují obavy stěžovatele z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Podle stěžovatele krajský soud dostatečně nezkoumal rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný se v odůvodnění svého rozhodnutí omezil pouze na konstatování, že v jeho případě nebyly shledány důvody k udělení azylu z humanitárních důvodů, aniž by tento závěr odůvodnil. Stěžovatel má za to, že jeho osobní situace tak, jak ji v průběhu správního řízení popsal, je důvodem pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Důvody, které ho vedly k odchodu z vlasti a podání žádosti o azylu v České republice pro udělení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu postačují. Navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na důvodech svého rozhodnutí a podotkl, že v kasační stížnosti nejsou uvedena zákonná ustanovení § 103 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) vymezující důvody, pro něž lze kasační stížnost podat. Konstatoval, že skutkový stav věci zjistil přesně a úplně,

stěžovatel neprokázal, že by byl pronásledován ve smyslu § 12 zákona o azylu a svou žádost o azyl podal z důvodů ekonomických a legalizace pobytu na území České republiky. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti a návrh na přiznání odkladného účinku nepodpořil.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady, k nimž by podle § 109 odst. 3 s. ř. s. musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud předesílá, že jeho úkolem v tomto řízení není znovu posuzovat, zda měl být stěžovateli azyl udělen, ale toliko přezkoumat, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s. specifikované stěžovatelem.

Stěžovatel sice, ač zastoupen advokátem, ve své kasační stížnosti neuvedl výslovně, o které v zákoně vymezené důvody (§ 103 odst. 1 s. ř. s.) svou kasační stížnost opírá, ale z jejího obsahu lze bez potíží dovodit, že v kasační stížnosti popsané výtky lze podřadit důvodům uvedeným v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (nesprávné právní posouzení důvodů pro udělení azylu a existence překážek vycestování) a § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (vady správního řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí, které byly žalobou důvodně vytýkány a soud měl proto napadené rozhodnutí žalovaného zrušit).

Podle stěžovatele je napadené rozhodnutí soudu nezákonné proto, že soud v předcházejícím řízení nesprávně posoudil právní otázku, zda jím uváděné skutečnosti odůvodňují udělení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu a dále, zda jsou u něho naplněny překážky vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že stěžovatel odešel ze své vlasti z ekonomických důvodů. Po smrti svých rodičů při autonehodě a později i babičky, u které žil, měl potíže s financováním základního vzdělání a opatrováním prostředků na uspokojování základních životních potřeb. Ve Vietnamu nezůstali žádní příbuzní, kteří by mu mohli pomoci, pro nedostatek kvalifikace nemohl sehnat stálé zaměstnání, živil se tedy příležitostnou prací. Hranice České republiky překročil nelegálně a o azyl s tříměsíčním časovým odstupem od příjezdu požádal na radu svých spoluobčanů proto, aby svůj pobyt zde legalizoval a opatřil si nějaké doklady. Do České republiky přicestoval za studiem a prací. Obával se, že by se v případě návratu do vlasti neuživil.

Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis (ustanovení), nebo je sice aplikován správný právní předpis, ale je nesprávně vyložen.

Dle § 12 zákona o azylu se cizinci azyl udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod [písm. a)], nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště [písm. b)]. Za pronásledování se pak ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu (ve znění účinném v době vydání rozhodnutí žalovaného) považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná

jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Situace stěžovatele tak, jak ji sám správnímu orgánu rozhodujícímu o udělení azylu vyličil, neukazuje na pronásledování nebo odůvodněný strach z něho pro některý z výše vyjmenovaných důvodů. Z vyjádření stěžovatele v průběhu celého správního řízení je zřetelně patrné, že důvodem odchodu ze země byly existenční potíže a o azyl požádal proto, aby svůj pobyt zde legalizoval a mohl studovat či pracovat. To však nejsou důvody, které zákon o azylu stanoví jako ty, pro něž lze azyl cizinci v České republice udělit.

Na tomto místě je třeba podotknout, že azyl je institutem zcela výjimečným, vycházejícím z mezinárodních závazků, umožňující osobám čelícím ve své vlasti vážnému ohrožení života, zdraví nebo svobody ze zákonem striktně vymezených důvodů, nalézt ochranu v jiné zemi. V žádném případě nelze tohoto specifického prostředku využít k legalizaci pobytu v zemi, kterou si žadatel o azyl vybral pro svůj další život. To platí i tehdy, když pohnutky odchodu ze země původu jsou z lidského hlediska pochopitelné (osiřelí v dětském věku, absence rodinného zázemí a s tím související nedostatečné finanční zajištění, potíže s dosažením kvalifikace a získáním trvalého zaměstnání, žádná perspektiva zlepšení situace), avšak se zákonem o azylu vymezenými důvody se nekryjí.

Z toho, co bylo právě uvedeno, je zřejmé, že krajský soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí posuzoval v mezích uplatněných žalobních bodů jeho soulad s právními předpisy. Žalovaný správní orgán i krajský soud vyšly ze skutkového základu pocházejícího v rozhodující míře od samotného stěžovatele. Zprávy o situaci ve Vietnamu byly užity pouze podpůrně a dá se říci, že je žalovaný konstatoval nad rámec rozhodovacích důvodů, které pramenily zejména z tvrzení samotného stěžovatele. Neuvedl-li skutečnosti o hrozícím pronásledování z důvodů vymezených ustanovením § 12 zákona o azylu či odůvodněného strachu z něho, jako subjektivní stránky jeho žádosti o poskytnutí ochrany formou azylu, rozhodl žalovaný správní orgán správně o tom, že u něho nejsou dány důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Krajský soud tedy nepochybil, když se s takovým jeho závěrem ztotožnil a žalobní námitce v tomto směru nepřisvědčil. Nemožnost získat trvalé zaměstnání nepředstavuje důvod pro poskytnutí ochrany cizím státem, jde o jev provázející současnou ekonomickou situaci ve Vietnamu, postihující značnou část jeho obyvatel a nelze v něm spatřovat perzekuci ze strany státu z azylově relevantních důvodů.

Jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu (*§ 14 zákona o azylu*).

Jak vyplynulo ze správního spisu, žalovaný správní orgán zkoumal, zda v případě stěžovatele jsou dány důvody pro udělení humanitárního azylu, a dospěl k závěru, že jej na základě stěžovatelem sdělených skutečností udělit nelze. Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, se judikatura soudů ustálila na názoru, že zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou právní normou předpokládány,

ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro rozhodnutí. Samotné rozhodnutí správního orgánu podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování, a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti odkazuje na konstantní judikaturu, připomínající mimo výše uvedeného také to, že na udělení azylu z humanitárních důvodů nemá žadatel subjektivní právo, a proto je vyloučeno, aby na něm mohl být negativním výrokem správního orgánu zkrácen. Jde o usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2002, sp. zn. IV. ÚS 532/02, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003, ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 47/2003 a mnohé další.

Správní orgán zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatele (vycházel přitom výhradně z jeho vlastních vyjádření), tak i situaci v zemi původu (ze zpráv Ministerstva zahraničí USA, informací od Ministerstva zahraničních věcí ČR a ČTK), a pokud z nich nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, z mezí správního uvážení nevybočil. Tento závěr platí zejména proto, že stěžovatel sám v průběhu správního řízení ani žádné důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu neuváděl. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že žalovaný měl pro své rozhodnutí dostatek podkladů a věc posoudil v mezích stanovených zákonem. Nedostatek odůvodnění výroku žalovaného o neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu nemůže být předmětem přezkumu Nejvyšším správním soudem proto, že takovou námitku stěžovatel v žalobě nevznnesl, ačkoli mu v tom nic nebránilo. V takovém případě se totiž uplatní pravidlo uvedené v ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. stanovící, že kasační stížnost není přípustná opřít o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

Ustanovení § 14 bylo do zákona o azylu, který jinak stanoví důvody pro jeho udělení velice přísně a vypočítává je taxativně, vloženo proto, aby v případě nenaplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 tohoto zákona bylo možno zohlednit jak skutečnosti v době přijetí zákona o azylu předvídatelné a obecně vnímané jako pro udělení azylu z humanitárních důvodů obvyklé (např. osobám zvláště těžce postiženým nebo nemocným, osobám přicházejícím z oblastí postižených humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory), tak i situace, které předvídatelné nebyly. V každém případě se vždy bude jednat o azylový důvod navýsost výjimečný. Důvody, které stěžovatel v průběhu celého správního řízení uváděl, nejsou natolik mimořádné, aby je bylo možné za zvláštního zřetele hodné považovat. Z lidského hlediska je sice možno pochopit, že se stěžovatel po tom, co prožil, rozhodl svou vlast opustit a usadit se jinde, avšak institut azylu není a nikdy nebyl nástrojem k řešení takové situace. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo této osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel ve vlastní zemi terčem pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě rodinným příslušníkem takové osoby nebo existují jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit.

Z obsahu spisu je zřejmé, že krajský soud přezkoumal výrok žalovaného o neudělení humanitárního azylu ve výše naznačených mezích. V žalobě stěžovatel pouze obecně tvrdil, že je rozhodnutí žalovaného nezákonné mimo jiné i proto, že mu nebyl udělen azyl podle § 14

zákona o azylu, aniž by dodal cokoli konkrétního. Proto nelze dost dobře krajskému soudu vytýkat, že dostatečně neposoudil podmínky pro přiznání azylu z humanitárních důvodů. Nejvyšší správní soud shledal postup krajského soudu řádným a zákonným a narozdíl od stěžovatele nesdílí přesvědčení, že mu měl být azyl z humanitárních důvodů udělen.

Povinnost ukončit pobyt neplatí, a) pokud by byl cizinec nucen vycestovat 1. do státu, kde je ohrožen jeho život nebo svoboda z důvodu jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení, nebo 2. do státu, kde mu hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu anebo kde je jeho život ohrožen v důsledku válečného konfliktu, nebo 3. do státu, který žádá o jeho vydání pro trestný čin, za který zákon tohoto státu stanoví trest smrti, anebo b) jestliže by to bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, nebo c) jestliže v zemi původu nebo v třetí zemi, ochotných přijmout nezletilou osobu bez doprovodu, není po jejím příchodu k dispozici přiměřené přijetí a péče podle potřeb jejího věku a stupně samostatnosti (§ 91 zákona o azylu).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítal, že bylo nesprávně rozhodnuto o neexistenci překážek vycestování ve smyslu právě citovaného ustanovení, neboť má důvodné obavy, že mu po návratu hrozí pronásledování a postih. Jde o tvrzení, které stěžovatel v řízení před správním orgánem vůbec neuplatnil, tehdy pouze projevil obavu, že se ve své vlasti neuživí. Ani z jiných okolností vyšlých ve správním řízení najevo nelze dovodit, že by stěžovateli hrozily nějaké represe. I v tomto směru je při nedostatku konkrétních poznatků o tom, že by osoby žádající o azyl v České republice byly po návratu z toho důvodu perzekuovány (a vyjádření žalovaného koresponduje s informacemi poskytnutými Ministerstvem zahraničních věcí ČR, které jsou založeny ve správním spisu), závěr krajského soudu o zákonnosti výroku žalovaného o neexistenci překážek vycestování správný.

Dalším důvodem kasační stížnosti stěžovatel stejně jako v žalobě tvrdil, že ve správním řízení byla porušena ustanovení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 s. ř. a pro tato důvodně vytýkaná pochybení měl soud rozhodnutí žalovaného zrušit [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Důsledkem porušení těchto ustanovení mělo být nedostatečné zjištění skutkového stavu pro náležité rozhodnutí ve věci. Nejvyšší správní soud konstatuje, že výše vyjmenované žalobní body (shodující se s uplatněnými kasačními důvody) jsou formulovány natolik obecně, že za situace, kdy by byly jedinými žalobními námitkami, a žaloba nebyla k výzvě předsedy senátu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. v tomto směru doplněna, muselo by být řízení o takovém podání odmítnuto. Takto formulované výtky, jež jsou v zásadě jen citacemi zákonných ustanovení bez vazby na konkrétní příběh žalobce, nejsou žalobními body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy body, z nichž by bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Jelikož však žaloba obsahovala i žalobní body další, projednatelné, nebylo výzvy k odstranění vad zapotřebí. Žadatel o azyl v pozici žalobce dostatečně vymezil, na které otázky se má krajský soud při přezkoumávání rozhodnutí žalovaného zaměřit především (ty zřejmě považoval za zásadní), takže nebyl důvod pochybovat o tom, v jaké míře či za jakého pohledu se má soud dle žaloby věcí zabývat. Dispoziční zásada ovládá řízení ve správním soudnictví i v tom směru, že obecným výtkám odpovídá opět přezkoumání toliko z obecného pohledu, jelikož není důvod domnívat se, že žalobce zamýšlel docílit něčeho jiného, než v žalobě sám vyjádřil. V daném případě šlo u vytýkaných procesních pochybení pouze o podpůrnou argumentaci a krajský soud obecně předcházející řízení z pohledu těchto ustanovení přezkoumal a do odůvodnění svého rozsudku pojal i závěr

o tom, že porušení žádného z nich neshledal. Nejvyšší správní soud se tímto posouzením zcela ztotožnil a uzavírá, že důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nebyl naplněn. Argumentace stěžovatele informacemi o zemi původu ze Zprávy ministerstva zahraničí USA nemůže obstát, jelikož jde pouze o všeobecné údaje, bez vztahu ke konkrétnímu příběhu stěžovatele. To, že v některé zemi vládnou nedemokratické poměry a dochází k porušování lidských práv, a priori neznamená, že každá osoba z takového státu přicházející má právo na poskytnutí ochrany ve formě azylu cizím státem. Vždy totiž musí být v rámci zkoumání naplnění azylových důvodů zkoumána i subjektivní stránka žádosti o azyl, jak bylo zmíněno výše, tj. zda konkrétní žadatel byl státní mocí pronásledován či pociťuje odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Stěžovatel sám v průběhu celého správního řízení (ani později), ačkoli k tomu měl dostatek příležitostí, žádné skutečnosti svědčící o tom, že by ve své vlasti čelil pronásledování či měl z něho strach, nesdělil, a proto je již z tohoto důvodu udělení azylu vyloučeno. Řízení o udělení azylu je totiž specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl hrají zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými žadatelem a učiní celkový závěr. V této věci neměl Nejvyšší správní soud pochybnosti o náležitém zjištění skutkového stavu věci, neboť z obsahu správního spisu je zřejmé, že žalovaný vycházel výhradně z tvrzení samotného žadatele o azyl (stěžovatele) a ty pak právně hodnotil.

Tvrzení o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného pro nedostatek důvodů je třeba odmítnout s poukazem na ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s., jelikož jde o námitku zcela novou, která nebyla pojata do žaloby, ačkoli tomu nic nebránilo, a krajský soud tedy její důvodnost neposuzoval. To rovněž brání tomu, aby se jí Nejvyšší správní soud věcně zabýval. Nadto poznamenává, že stěžovatel s důvody, na nichž spočívá rozhodnutí žalovaného, v žalobě polemizoval a krajský soud je z pohledu poměrně široce uplatněných žalobních bodů přezkoumal, což nasvědčuje tomu, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného důvody vyjádřeny byly.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud přezkoumal všechny výroky rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. Jeho rozhodnutí spočívá na důvodech, které opodstatňují závěr o nedůvodnosti žaloby. Byla aplikována správná ustanovení zákona o azylu a byla i bezvadně vyložena. Jelikož žádná z výtek uplatněných v kasační stížnosti nebyla shledána důvodnou, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Nejvyšší správní soud rovněž vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde se o kasační stížnosti rozhoduje přednostně. Navíc je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu, mj. pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku – takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné,

neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady v řízení o kasační stížnosti v míře přesahující rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. ledna 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu